

¹¹ Zie 2 (1853), nrs. 1, 3, 7, 14, 16, 19, 22, 25-27, 28, 33, 38, 47, 50; 3 (1854), nrs. 1, 2, 8, 9, 24, 41, 42, 48; 4 (1855), nrs. 2, 14, 35; 5 (1856), nrs. 2, 4, 5, 8, 11, 18, 24, 27, 30, 39, 44, 48, 50, 51; 6 (1857), nrs. 6, 7, 9, 12, 14, 15, 19, 21, 33, 35; 7 (1858), nrs. 2, 23; 8 (1859), nrs. 5, 18, 33, 38.

¹² Zie 2 (1853), nrs. 5, 6, 31, 35; 3 (1854), nrs. 6, 26, 36, 40, 50; 4 (1855), nr. 29; 5 (1856), nr. 20; 6 (1857), nrs. 25, 28, 43, 45; 7 (1858), nrs. 9, 13, 25, 27; 8 (1859), 1, 21, 25, 26; 11 (1862), nr. 40.

¹³ In 7 (1858), 53-54, 325-326; 8 (1859), 63-64; 9 (1860), 51-52, 167-168; 10 (1861), 124-126; 12 (1864), 59-60, 253-256.

¹⁴ Van Speijk werd al kort na zijn daad in Noord-Nederland bejubeld als een nationale held. Zo figureert hij in de negentiende eeuw in de literatuur en beeldende kunst. Zie S. de Vries, *De lucht in gevlogen, de hemel in geprezen. Eerbewijzen voor Van Speijk*, Haarlem 1988; R. Prud'homme van Reine, *Liever niet de lucht in. De omstreden zelfmoord-aanslag van Jan Carel van Speijk*, Amsterdam/Antwerpen 2016. Uit Annevelds apologie blijkt dat Van Speijks handelwijze ook gekritiseerd werd (vgl. De Vries, 109-111; Prud'homme van Reine, 205-208). Vanwege de burgerslachtoffers van de explosie werd Van Speijk in de Vlaamse pers afgeschilderd als een moordenaar. Zie C.J.M.

17. *De familie Woudman of Zorgvrij. Een geschenk voor natuur- en godsdienstlievende kinderen*. Am.: C.J. Koster, z.j. [11 cm.; viii + 112 p.; ill. (6 met de hand ingekleurde gravures)].

Maçonnieke geschriften

In het *Maçonniek Weekblad. Uitgaaf van de broeders* publiceerde Anneveld in de periode 1853-1862 meer dan zestig bijdragen,¹¹ voor het merendeel de tekst van toespraken, en voorts circa vijftientig gedichten.¹² In *De Acacia. Bloemlezing van oorspronkelijke en buitenlandse lettervruchten verzameld op het gebied der vrijmetselarij* verschenen gedichten van zijn hand¹³ en de volgende beschouwingen, voornamelijk bestaande uit aan de drukpers toevertrouwd gesproken woord:

18. 'Iets voor den afreizenden', 4 (1855), 144-156 ['predikatie' bij het vertrek van Annevelds zoon en diens gezin naar Londen, met schildering van de gevaren die een mens bedreigen en oproep tot trouw aan de beginselen van de vrijmetselarij].
19. 'Wat verlangt de wetgeving des gemoeds van den vrijmetelaar?', 5 (1856), 97-108.
20. 'De schoonheid der volmaking', 5 (1856), 23-33.
21. 'Ons sterfbed', 6 (1857), 125-127.
22. 'Blikken in de wereldgeheimen', 7 (1858), 129-164.
23. 'Nevelvlekken, mierennesten, zonnen', 8 (1859), 102-112.
24. 'Het heilzame der Verlichting', 8 (1859), 384-399.
25. 'Wijze voorzichtigheid', 9 (1860), 257-270.
26. 'Over de wijsbegeerte (Bekroonde beantwoording eener prijsvraag)', 11 (1862), 155-186.
27. 'Vrijmetselarij. Een der bronnen van geoorloofd vermaak', 11 (1862), 353-361.

Karakteristiek van de 'algemene' geschriften

Als geestelijk verzorger voelde Anneveld zich tijdens de nasleep van de Belgische opstand van 1830 zeer betrokken bij de lotgevalen van de Nederlandse militairen. In *Van Speijk* (2) verdedigt hij het optreden te Antwerpen op 5 februari 1831 van Jan van Speijk (1802-1831) – als commandant liet hij 'zijn' kanonneerboot in de lucht vliegen – tegenover diegenen die van mening waren dat hij 'in strijd met het liefderijke Christendom' handelde, schuldig was 'aan den gruwelijken zelfmoord' en aan de afschuwelijke dood 'zijner natuurgenoeten' en bijgevolg 'strafbaar' voor 'de regtbanken van God en mensen' (p. 7-9).¹⁴ Hij verhaalt hoe hij in een fictieve droom getuige was van de ontvangst van Van Speijk en zijn mannen in het in navolging van J.H. Jung-Stilling (1740-1817) mythologisch vorm gegeven schimmenrijk. Van Speijk wordt als 'dappere